

FOAIA POPORULUI

Organul partidului național-țărănesc.

<p>Prețul gazetei :</p> <p>Pe an 15 cor.</p> <p>Pe jumătate de an 8 "</p> <p>Pentru străinătate 20 "</p>	<p>Redacția și administrația :</p> <p>Cernăuți, strada Catedralei 6.</p> <p>Apare în fiecare Duminică.</p>	<p>Inseratele :</p> <p>Un rând petit odată . . . 40 bani</p> <p>De două ori 70 "</p> <p>De trei ori 100 "</p> <p>Un număr costă 30 bani.</p>
---	--	---

INȘTIINȚARE.

Ca să se sfătuească cu alegătorii lor și îndeosebi să asculte dorințele gospodarilor bântuiți de nevoile războiului, deputații **Hormuzachi, Isopescul-Grecul, Onciul și Simionovici** vor fi de față, și anume:

deputatul Hormuzachi

la Suceava în 16 Mai la 10 ceasuri dim. în otelul Central
la Sirete în 21 Mai la 10 ceasuri dim. în otelul Annahof

deputatul Isopescul-Grecul

la Storojineț, Joi în 16 Mai la 11 ceasuri dim. în otelul Central
la Cernăuți, Vineri în 17 Mai la 11 ceasuri dim. în Palatul național

deputatul Onciul

la Arbore, Duminică în 12 Mai la 2 ceasuri după masă
în cântălăria comunală,
la Humor, Marți în 14 Mai la 2 ceasuri după masă
în cântălăria comunală,

deputatul Simionovici

la Rădăuți, Vineri în 10 Mai la 11 ceasuri dimineața
în otelul Speier,
la Vicovul de sus, Duminică în 12 Mai la 12 ceasuri
de amiază la biserică.

Alegătorii cari cer un sfat sau au o dorință sunt bineveniți.

Năpăsare națională.

Una din cele mai vajnice urmări ale războiului a fost trezirea conștiinței naționale. Multe popoare apăsată de o stăpânire oarbă, în decursul războiului trezite la conștiința națională, au scuturat jugul străin, bucurându-se acuma de toate libertățile naționale.

La noi Românii din Bucovina războiul a avut urmări tocmai întoarse. Înaintea războiului conștiința noastră națională a fost vie. Pe toate terenele aveam organizații naționale, ne bucuram de libertăți naționale, putându-ne desvolta după plac. Acuma însă a intrat în rândurile noastre, fără orișice înrăurire din afară, o năpăsare inexplicabilă în toate chestiunile naționale. Organizațiile noastre naționale, culturale și sociale, care înaintea războiului formau sucule vieții și dezvoltării noastre naționale, acuma par a fi cuprinse de niște cătușe, care împiedică orice mișcare. Cătușele acestea suntem însă noi înși-ne, cari sau că am pierdut orișice simț național, sau că nu îndrăznim să ne manifestăm naționalismul de o frică închipuită. De frica stăpânirii însă nu poate fi vorba. Toate națiunile din Austria în timpul războiului au accentuat tot mai mult stăruințele lor naționale, fără ca stăpânirea să fi împiedicat serios dezvoltarea aceasta, care e semnul vremurilor de azi.

Cum stăm însă noi? În multe chestiuni se pregătesc schimbări vajnice, care vor fi de cea mai mare însemnătate pentru viitorul nostru,

fără însă ca să întîmpine interesul nostru și fără ca să ni precisăm vederea noastră națională. Biserica noastră se află într'un stadiu de criză. Se pregătesc în taină schimbări, care pot primejdi tot viitorul bisericii noastre naționale. Afară de câțiva, cari urmăresc interesele lor particulare, nu se interesează nimine de chestiunea aceasta atât de vajnică; nu se află nici un organ, care se precizeze postulatele noastre naționale.

Tot așa e și cu școlile noastre, mai ales cu cele secundare, cu organizarea comunelor, cu societățile noastre culturale, care dorm somnul dulce al uitării, ș. m. a.

Ca o licărire de nădejde ne vine anunțul din fruntea foii noastre, prin care deputații noștri anunță adunări, în care vor asculta plângerile și durerile alegătorilor. De adunările aceste legăm noi nădejdea, că prin ele se va trezi puțin conștiința noastră națională, că puterile amortite se vor deslănțui, pornind un curent nou de viața națională.

Adunările aceste ni se anunță, în ziua, în care serbăm învierea Domnului și a naturii, în ziua, în care sufletul fiecărui creștin e plin de bucurii și nădejdi. Să fie aceasta un semn bun pentru rezultatul adunărilor? Fi-vor și adunările aceste o înviere a conștiinței noastre naționale?

În nădejdea aceasta ne îndreptăm către toți cetitorii noștri:

Christos a înviat!

Orfelinat român!

La Greci și la Romani aflăm acum oare cari instituții, cari îngrijiau de orfani după ostași căzuți în războiu. Mari instituții putem constata pe timpul împăratului Traian, al lui Antoniu și al lui Alexandru Sever.

Aceste instituții erau înființate mai mult cu caracter politic sau din interese personale ale diferiților împărați și nu purtau semnul caritativ. Acest caracter îl putem constata abia la instituțiile fondate de creștinism. Creștinismul recomandă îngrijirea de orfani în mod intensiv, cerând-o ca postulat al credinței și bázându-se pe poronca dumnezească »să iubești pe aproapele

tău ca pe tine însu-ți«. Sf. Vasile cel Mare pretinde ca în mănăstiri să fie primiți și educați copii orfani.

Fiind în țările din apus o organizație bună au prosperat orfelinatele în un mod foarte îmbucurător. Așa aflăm pe la finea secolului al XV-lea orfelinate mari în orașele din Italia, Holanda, Germania etc. În secolul al XVI și al XVII au lucrat mult pentru înființarea orfelinatelor Carol Borromeo, un arhiepiscop din Milano și Vincentius de Paul, un preot catolic. În anul 1698 a întemeiat A. H. Francke un orfelinat în Halle, care a fost prototip pentru secolul al XVIII și care până în ziua de astăzi există, deși acum poartă alt caracter împreunat fiind cu școli diferite, cari în prezent iau locul principal. Cele mai însemnate orfelinate din prezent sunt în Berlin, un institut comunal și lângă Bristol, o fundațiune a englezului Georges Müller, cari adăpostesc mii de copii orfani. Afară de aceste are atât occidentul cât și orientul o mulțime de instituții mai mici.

Pentru referințele noastre a face un început în timpurile aceste nesigure e culezat. Dară mai culezat e a lăsa mii de copii orfani să rămăie fără adăpost și fără educație.

În prima linie sunt în sensul legilor existente obligate comunitățile politice să grijască de orice pauper și copii orfani ocupă locul prim.

Apoi e o obligațiune o bisericeii a purta grijă de copii orfani ca și de toți săracii. În anticitate se îngrijia de acești nenorociți biserica fiind sprijinită de stat. Episcopul ținea locul părinților și îngrijia de aceste ființe părăsite.

În Foaia poporului Nr. 2 din 1918 a apărut un apel pentru înființarea unei case de copii orfani români, ca scrisoare de câmp iscalită de vre-o 20 de soldați. Cu dreptul apelează aceștia la I. P. S. nostru Metropolit, la deputații și la fruntașii noștri. Pecând însă I. P. S. Arhiepiscopul nostru, Metropolitul Vladimir și-a împlinit datoria sa pe deplin încă înainte de război, donând din averea sa proprie doamnelor române un edificiu mare și frumos în strada Cherescul cu scopul de a susține un orfelinat, domnii deputați și fruntași ai noștri stau a-

cuma ceva apatic față de această instituție.

E timpul suprem, ca să se facă ceva și avem o datorie mare față de frații noștri căzuți în luptă, cari au lăsat copii pe drumuri. Cine să îngrijească de acești nenorociți, așa precum ar fi îngrijit parinții lor. Te cuprinde durerea, când vezi că în țerișoara noastră există orfelinate la toate națiunile și confesiunile, orfelinate, cari înghit sute de copii de ai noștri, perzându-i pentru vecie, și numai noi nu activăm nici un institut, nici chiar pe cel existent lăsându-l să se peardă.

Ca cinste și resplată față de soldații noștri căzuți și ca întărire a neamului nostru se cuvine să ne mișcăm în această direcție. Institutul de orfani este. Mijloacele de susținere, ce e drept acum vor fi cam modeste. Dar cu micul sprijin ce îl capătă copii de la stat ca sustentație (Unterhaltsbeitrag), apoi cu ajutorul îngrijirii publice (Kriegsfürsorge) și în fine cu inima milostivă a creștinilor noștri se va pute trece și peste greutatele prezentului.

Ca peste tot însă trebuie oameni de muncă, domni și dame, cari binevoească a se anunța la redacția noastră și Dzeu va fi cu noi și cu orfanii noștri.

Românii din Ungaria.

Viața națională a fraților noștri din Ungaria pe zi ce merge tot mai mult se restrânge din grația cursului nou în politica maghiare. Școlile naționale se desființează și conducătorii naționaliști sunt prigonii.

În parlamentul ungar deputatul român Șt. C. Pop a dat expresiune plângerilor Românilor în contra politicii dușmănoase a Ungurilor față de națiunea română, spunând între altele următoarele:

Voiesc și eu să încuvințez guvernului toate mijloacele pentru conducerea ne-turburată a gospodăriei statului, dar partidul din care fac parte nu este în măsură, să voteze încredere viitorului guvern, de aceia nici nu poate primi proiectul de budget. Ori de câte ori este vorba de lărgirea drepturilor populare, se vine mereu cu primejdia naționalităților ca sperietoare. E o concurență

între acei cari vor să creeze garanții tot mai mari contra acestei primejdii presupuse. Că cu drept cuvânt trebuie să fim amărați contra guvernului, dovedește faptul că 'n acelaș timp când se stabilește cențul inteligenței pentru dobândirea dreptului de vot, vine guvernul și ne închide școlile, și în acelaș timp când se stabilește cențul de proprietate, se inaugurează o politică agrară (de pământ) care ne exclude cu totul dela dreptul de a dobândi pământ pe cale de cumpărare. Față de astfel de simptome, suntem îndreptățiți să afirmăm că guvernul lucrează direct împotriva noastră. Nu aștept nimic bun dela noul guvern, de aceea nu votez legea.

Cântec din șvarmlinie.

(Urmare.)

Frunză verde de trifoi
Fuge rusu înapoi,
Hai să-l batem vitejește
Nicăiri nu se oprește
Și i-am ajuns prin Strojineț
Și îi făcui pe toți gramăzi
Și câți vii au mai rămas
Toți în Rusia s'au tras.

Frunză verde iarbă grasă
Doamne mult sânge se varsă
Pentru neamul cel de-acasă
Pentru țeară și împărat
Doamne mult ne-am mai luptat.
De-ar da D-zeu un bine
Să vin acasă la mine
Să traiesc măcar trei zile
Cu copii dinpreună,
Cu nevasta mea cea bună
Că Doamne tare îs supărat
Decând de acasă am plecat
Și nevasta tinerea
Cu doi prunci alătura
Mititei și năcăjiți
De al lor tată despărțiți,
Rugați-vă copii bine
Că dea fi în lume pace
Tata la voi s'a întoarce.
De Cornea Vasile, Bilca.

Știri mărunte.

Ziua Împărătesei. Sâmbăta trecută, în 27 Aprilie a. c. toate popoarele din Austria au serbat întâiașdată ziua onomastică a Împărătesei. În toate bisericile din țerișoara noastră s'au ridicat rugăciuni cătră Atotputernicul pentru viața îndelungată și feri-

cită a tinerei Împărătese. În Cernăuți s'a săvârșit serviciul divin cu o solemnitate deosebită de arhimandritul C. Popovici cu o asistență mare. Responzoriile au fost cântate de corul „Armoniei“ sub conducerea prof. Șandru. Toate oficiile au fost de față la serviciul solemn în frunte cu președintele țerii, contele Ezdorf și reprezentantul comitetului țerii, dep. Turcan.

Comitetul țerii s'a mutat acuma — după cum am fost anunțat în rândul trecut — la Cernăuți și a început activitatea sa deplină.

Banca țerii s'a mutat cu totul la Cernăuți. Orice scrisori sunt de adresat acuma la Cernăuți, strada domnească Nr. 14. Repătiri de bani se primesc ca și până acuma la cassa băncii țerii între orele 10—12 în fiecare zi, afară de Duminică și serbători.

Dep. Onciul sosește în Marția Paștelor la Cernăuți și va rămânea mai lungă vreme în Bucovina.

Mai multor abonați. Dela mai mulți abonați ne vin plângeri, că nu primesc regulat foaia noastră. Li răspundem, că administrația noastră trimite regulat foaia la toți aceia, cari au plătit abonamentul, în fiecare săptămână. De vină poate fi numai poșta. De aceea li dăm sfatul, să reclameze la poșta din loc gazeta. Noi am făcut totodată o reclamațiune la direcțiunea poștelor din Cernăuți.

Ornate bisericesti. Secția de ornate a „Societății doamnelor române din Bucovina“ are de vânzare ornate gata atât de serbători mari cât și de duminică, de toate zilele și de doliu. Ea primește comande și de ornate noi la comandă confecționate și de alte paramente cât și de reparaturi. A se adresa la d-na Victoria Găina, st. reședintei 12 în Cernăuți.

Dela administrație. Dela mai mulți ne vin întrebări, de ce nu li trimitem gazeta. Li răspundem pe calea aceasta, că vom trimite gazeta numai la aceia, cari ne vor plăti abonamentul înainte.

Caz de moarte. Elena Baleanu, preoteasă văduvă, a repaosat în 1 Mai a. c. în vârsta de 69 de ani. În normântarea a avut loc Vineri, în 3 Mai a. c. în Sirete.

Știri ultime.

Pacea cu România. Secretarul de stat Kühlmann din Germania și ministrul nostru de externe Burian se află acuma de câteva zile în București, unde urmează negocierile de pace. Svonul, că negocierile să fie puse pe o bază nouă cu condițiuni mai aspre pentru România nu se adevăresc. În decursul zilelor viitoare negocierile vor fi sfârșite, astfel că încheierea și iscălirea păcii va urma numai decât.

Din Basarabia. După hotărârile făcute cu România, ministerul basarabean s'a disolvat. Președintele consiliului de miniștri al republicei moldovenești basarabene, d. Ciuhureanu și președintele »Sfatului Țerii«, d. Inculeț au intrat în ministerul român dela Iași. În locul d-lui Inculeț a fost ales d. C. Stere președinte al »Sfatului Țerii«. Toată Basarabia a fost împărțită în prefecturi, iar stăpânirea română a numit pentru fiecare ținut prefecti, cari sunt însărcinați cu administrația provincială.

Din România. Ziarele din Iași aduc știrea, că prim-ministrul român Marghiloman ar fi declarat, că va disolva parlamentul român și va face alegeri noue. Marghiloman se vede silit la măsura aceasta, fiindcă partizanii lui Brătianu și ai lui Tache Ionescu fac mereu intrigi, dispunând încă de majoritatea deputaților din parlament.

— Acuma după înlăturarea lui Brătianu și a lui Tache Ionescu dela conducerea țerii se descopăr o mulțime de hoții, săvârșite în timpul guvernului Brătianu în dauna statului român, care a fost păgubit cu multe milioane de lei.

Mersul războiului. Ofenziva Germanilor la frontul francez a avut săptămâna trecută o reușită deplină. Prin un asalt puternic Germanii au cucerit muntele Kemmel, cheia fortăreței însemnate Ypern. Acuma atacurile germane se îndreaptă în contra acestei fortărețe, apărate cu îndârjire de Francezi și de Englezi. Dacă vor reuși Germanii să cuceriască cetatea aceasta, atunci li stă drumul deschis spre mare și însemnatul port Calais, în care se adună toate transporturile engleze. Săptămâna trecută germanii în lupte sângeroase au făcut mai mult de 8000 prizonieri.

Din Ucraina. În Ucraina se pregătesc mari schimbări. Guvernul de acuma, așa numita »Rada« nu s'a dovedit destul de destoinică. Membrii ei făceau intrigi în contra Germanilor, astfel că comandantul german generalul Eichhorn s'a văzut nevoit să aresteze pe mai mulți conducători ucraini, între aceștia și pe ministrul de războiu Snukowski și pe șeful din ministeriul de externe Liubinski, care la timpul său a fost unul din cei trei Ucraini,

cari au iscălit pacea dela Brest-Litowsk. Acuma sosește știrea, că guvernul ucrain dela Kiew a fost resturnat și înlocuit prin alți oameni, prieteni devotați ai puterilor centrale. În orice caz mișcările din Ucraina încă nu-s încheiate și ne putem aștepta la schimbări mai mari, cari vor hotărâ ținuta noastră față de acest stat nou, care se află în plină fierbere.

Pres. Nr. 254/St./18.

Publicarea de concurs.

Pentru ocuparea postului unui director de cancelarie la comitetul țerii cu salariul rangului VIII, anual 4704 cor., eventual al rangului IX anual 3760 cor. se publică concursul acesta.

Candidații pentru postul acesta au să înainteze petițiunile lor până în 10 Mai a. c. la comitetul țerii. Petițiunilor sunt de alăturat documentele:

1. despre studiile făcute (cel puțin absolvarea unei școli medii inferioare sau a unei școli ecvivalente), despre posturile ocupate până acuma și despre cunoștințele de limbi;

2. despre facultățile corporale și intelectuale, necesare pentru împlinirea datorințelor de serviciu;

3. despre antecedentele onorabile; candidații, cari nu se află în serviciul țerii pe lângă aceste încă;

4. despre indigenatul într'o comună din Bucovina precum și despre cetățenia austriacă;

5. despre o etate de cel mult 40 ani.

Candidații însurați au să inducă în petițiunile lor etatea soției precum și numărul și etatea copiilor.

Dela comitetul țerii al ducatului Bucovina.

Stanislau, în 26 Martie 1918.

Pres. Nr. 151/St./18.

Publicarea de concurs.

Pentru ocuparea posturilor de administrator superior la Spitalul țerii și la Spitalul alienaților din Cernăuți cu salariul rangului VIII, anual 4704 cor. și a postului de administrator la spitalul din Storojineț cu salariul rangului X, anual 2680 cor. și cu dreptul la o locuință în spital se publică concursul acesta.

Candidații pentru posturile aceste au să înainteze petițiunile lor până în 10 Mai a. c. la comitetul țerii. Petițiunilor sunt de alăturat documentele.

1. despre studiile făcute (cel puțin absolvarea unei școli medii inferioare sau a unei școli ecvivalente), despre posturile ocupate până acuma și despre cunoștințele de limbi;

2. despre facultățile corporale și intelectuale, necesare pentru împlinirea datorințelor de serviciu;

3. despre antecedentele onorabile; candidații cari nu se află în serviciile țerii pe lângă aceste încă;

4. despre indigenatul într'o comună din Bucovina precum și despre cetățenia austriacă;

5. despre o etate de cel mult 40 ani. Candidații însurați au să inducă în petițiunile lor etatea soției precum și numărul și etatea copiilor.

Candidații, cari se află acuma în serviciul țerii, vor fi preferați.

Dela comitetul țerii al ducatului Bucovina.

Stanislau, în 26 Martie 1918.

Calendar Aprilie 1918.

Ziua	Calendarul vechiu	Cel nou
Duminică	22 (†) Sf. Paști	5
Luni	23 (†) Luni Paști, George	6
Mărti	24 (†) M. Sava Strat.	7
Miercuri	25 Ap. Ev. Marcu	8
Joi	26 M. Vasile	9
Vineri	27 M. Simeon	10
Sâmbătă	28 Ap. Iason	11

Duminică	29 9 M. din Chizic	12
Luni	30 Ap. Iacob	13

Maiu 1918.

Mărti	1 Pr. Ieremia	14
Miercuri	2 P. Atanasie	15
Joi	3 M. Timoteiu	16
Vineri	4 M. Pelagia	17
Sâmbătă	5 M. Irina	18

Abonați și răspândiți

FOAIA POPORULUI.

Banca țerii a ducatului Bucovina

își va reîncepe activitatea

în primele zile ale lunii Mai a. c.

în Cernăuți, strada Domnească Nr. 14.

Directiunea băncii țerii.

PUBLICAȚIUNE.

Conform hotărârii adunării generale ordinare a 48-a din 25 April 1918 a acționarilor ai **c. r. priv. bănci societare vieneze** se va plăti în orele de serviciu **dividenda** pentru anul 1917 cu

treizecișpatru coroane

dela 26 Aprilie a. c. pe cuponul din anul 1917 al acțiilor à 200 fl. = 400 cor. în **Viena** la liquidatura c. r. priv. bănci societare vieneze, I. strada Schotten 6, precum și la expositorile din **Viena**, apoi la filialele din **Aussig a. d. E., Bielit-Biala, Bodenbach, Bozen, Brünn, Budapest, Budweis, Cernăuți, Drohobycz, Friedek-Mistek, Graz, Innsbruck, Jägerndorf, Karlsbad, Klagenfurt, Constantino-pole, Cracovia, Lemberg, Mähr.-Ostrau, Marienbad, Meran, Pardubitz, Pilsen, Prag, Prossnitz, Przemysl, Salzburg, St. Pölten, Smyrna, Tarnow, Teplitz, Teschen, Tetschen, Vilach, Wiener-Neustadt, Zagreb și Zittau**; în **Triesta** la Banca Commerciale Triestina; în **Berlin** la Deutsche Bank și la Dresdner Bank; în **Dresden** la Dresdner Bank și la Deutsche Bank, filiala Dresden; în **Frankfurt a. M.** la Deutsche Vereinsbank, la Deutsche Bank, filiala și la Dresdner Bank, filiala; în **München** la Bayerische Hypotheken- und Wechselbank, la Deutsche Bank, filiala și la Dresdner Bank, filiala; în **Stuttgart** la Württembergische Vereinsbank; în **Basel** la Schweiz. Kreditanstalt, la Schweiz. Bankverein și la Basler Handelsbank; în **Geneva** la Schweiz. Kreditanstalt și la Schweiz. Bankverein; în **Zürich** la Schweiz. Kreditanstalt și la Schweiz. Bankverein.

Cupoanele cu numele prezentatorului pe dosul cuponului trebuie prezentate cu o listă, care se capătă la cassele de plată.

Viena, în 25 Aprilie 1918.

c. r. priv. banca societară vieneză.